

Louhintatehdas tuottaa mursketta ja sepeliä

Hankasalonmäen kalliota Huhmarissa louhii TerraWise Oy

■ Hankasalonmäen louhintaluonnetta Huhmarissa on melkoinen "tehdas", joka tuottaa monen kokoista kalliomursketta ja sepeliä.

Kun tuotanto on käynnissä, kiviainesalueella ahertaa jopa kymmenkunta TerraWise Oy:n työntekijää. Alueelta lähtee arkipäivisin kymmeniä rekkalastillisia valmiita tuotteita: autoja on usein jonossa odottamassa.

– Kiviainesmyynti on lähtenyt mukavasti liikkeelle, sillä koronakriisistä huolimatta rakentamiskohteita on käynnissä, ja paikan sijainti moottoritien kupeessa on hyvä. Yli puolet asiakkaista on vihtiläisiä urakoitsijoita ja yrittäjiä, kertoo kiviainespäällikkö **Tiia Isotalo** TerraWisesta.

TerraWise aloitti vuoden alussa

TerraWisen kiviainesalue sijaitsee moottoritien ja Vanhan Turuntien välissä, noin neljän kilometrin

Kiviainesalueen ainoa pyöräkuormaajan kuljettaja Juhani Heinonen Nummelasta pitää työstään ja nauttii lyhyistä työmatkoistaan. Hän nostaa murskeet rekkojen kyytiin ja pitää alueen siistinä: myyntikasojen sijoittelulla torjutaan melu- ja pölyhaittoja.

päässä Nummelan keskustasta. Alueelle on rakennettu tie Vanhalta Turuntieltä.

Ottoalue on kooltaan noin 5,9 hehtaaria, ja vuonna 2013 Vihdin kunnan myöntämän ympäristöluvan mukaan murskaus- ja ottomäärä on 790 000 kuutiota kymmenen vuoden aikana.

Valituskierron jälkeen Morenia Oy:n louhinta alkoi vasta vuonna 2017. Viime vuonna Morenia ajautui konkurssiin, ja TerraWise aloitti alueella vuoden 2020 alusta.

Alue on yksityisomistuksessa. Maanomistajat ovat **Pirjo** ja **Jari Rautio** sekä **Riitta** ja **Jukka Jalonen**.

Keskisuuri ottoapaikka

– Tämä on keskisuuri ottoapaikka: arvioitu vuosituotanto on noin 200 000 – 300 000 tonnia. Tarkoitus on ottaa kallio siihen pisteeseen, mikä mahdollista on. Nykyinen lupa on siis voimassa vuoteen 2023 asti. Sen jälkeen toiminta on kiinni lupa-asioista ja kunnan suunnitelmista alueen maankäytön suhteen, selvittää Isotalo.

Kuvasta näkyy, miten paljon Hankasalonmäen laelta alaspäin on louhittu kalliota. Myös TerraWisen omat autot vievät murskeita ja sepeliä asiakkaille tilauksesta. Murskeita käytetään esimerkiksi teiden rakentamisessa ja kunnossapidossa, talojen pohjien teossa ja eri tavoin teollisuudessa.

– Tämä on keskisuuri ottoapaikka. Kiven ja ympäristön ehoilla mennään. Pelaamme avoimin kortein, ja paikallinen myyjämme Seppo Hirvilampi on ollut yhteydessä lähialueen asukkaisiin, sanoo kiviainespäällikkö Tiia Isotalo TerraWise Oy:stä. Hän on koulutukseltaan geologi ja erikoistunut ympäristögeologiaan.

"Tehdas" käynnissä: kaivuri pudottelee kivenmurikoita murskalaitteeseen, joka koostuu esi- ja jälkimurskaimesta sekä seulontayksiköstä.

ei ole täällä tehty, Isotalo kertoo.

Poravaunu, panostaja, räjäytys...

TerraWisen kiviainesalueella Hankasalonmäessä oli tiistaina monenlaista kalustoa. Prosessi alkaa sillä, että kaivinkone kuorii pintamaat.

– Poravaunulla porataan kalliota reikiä, jotka panostaja panostaa. Kun kalliota räjäytetään, osa kivistä jää niin isoiksi, että ne pitää rikottaa poravasarella. Kolmiosainen murskalaite käsittelee kivet. Pyöräkuormaaja kantaa valmiin murskeen myyntikasoille, luettelee Tiia Isotalo työvaiheita.

Alueella on myös huolto- ja korjaamovaunu sekä toimisto- ja taukokontti. Koronavirusta vastaan taistellaan käsien pesemisellä, käsidesillä, turvaväleillä ja sillä, ettei kuormakirjoja juuri kosketa.

Pääosa henkilöstöstä tekee töitä yhdessä vuorossa, osa kahdessa.

– Täällä vaaditaan spesifiä osaamista. Ei voi kuin

ihailta miten hyvin kukin hoitaa oman tonttinsa, ja miten kaikkien työ yhdistyy kokonaisuudeksi, Isotalo sanoo.

Kaksi vihtiläistä

Kohteessa on töissä kaksi vihtiläistä: otalampelainen kaivinkoneen kuljettaja **Jani Ojala** ja nummelalainen pyöräkuormaajan kuljettaja **Juhani Heinonen**.

– Tämä on mukava työmaa. Ja nautin lyhyestä työmatkasta, se on harvinaista herkkua ja siitä on hyötyä firmallekin, sanoo 25 vuotta alalla ollut Heinonen.

Hän työskenteli aiemmin yrityksessä, josta tuli fuusioinnin myötä osa TerraWisesta, joka aloitti vuoden 2018 alussa. TerraWisella on henkilöstöä noin 260 ja vuosilikevaihtoa noin 100 miljoonaa euroa. TerraWisen omistavat yhtiön avainhenkilöt sekä Senticapartnersin hallinnoimat rahastot. Yrityksellä on kymmenkunta kiviainesaluetta Turun, Tampereen ja pääkaupunkiseudun kasvukolmiossa. – mkl

Näkymä Kattilamäentieltä Hankasalonmäelle ja louhimon takapuolelle. Kattilamäentien varrella on asutusta muutaman sadan metrin päässä, yksi talo noin 140 metrin päässä.

Kiviaineksen louhinta- ja myyntialue näkyy moottoritiele. Kuva on otettu Kattilamäentien sillalta.